

Dokumenttyp Riktlinje	Ansvarig verksamhet Hälsa- och sjukvårdens ledningsstöd	Version 2	Antal sidor 6
Dokumentägare Caisa Hedlund Utvecklingsledare	Fastställare Lena Gjevvert Hälsa- och sjukvårdsdirektör	Giltig fr.o.m. 2021-03-18	Giltig t.o.m. 2023-03-18

Utfärdande av intyg i hälsa- och sjukvården och tandvården

Gäller för: Hälsa- och sjukvård

Inledning

Intyg kan utfärdas på begäran av patienten själv eller på begäran av olika myndigheter och andra organisationer. Intyg kan få avgörande betydelse i offentliga och enskilda rättsförhållanden. Därför är det viktigt att regionens verksamheter har kännedom om och tillämpar de regler som gäller för utfärdande av intyg. Vilka intyg som ska utfärdas är reglerat i författningar eller beslutade i Region Värmland.

Lagar och föreskrifter

3 kap. 16 § patientdatalagen (PDL)

10 kap. 3 § patientlagen (PL)

6 kap. 9 och 10 §§ patientsäkerhetslagen (PSL)

4 kap. 3 § 1. hälsa- och sjukvårdsförordningen

Socialstyrelsens föreskrifter (HSLF-FS 2018:54) om att utfärda intyg i hälsa- och sjukvården

Tillämpningsområde

Riktlinjerna ska tillämpas när hälsa- och sjukvårdspersonal utfärdar:

- intyg som grundar sig på bedömningen av en persons
  - hälsotillstånd, eller
  - behov, förmåga eller något annat förhållande orsakat av hälsotillståndet, och
- intyg om en patients vård.

Med intyg avses även utlåtanden och andra liknande handlingar, oavsett hur de benämns.

Vissa skyldigheter att utfärda intyg

En del intyg som kan begäras av patient eller av myndigheter är regionen skyldig att utfärda.

Intyg på begäran av patient

Den som är skyldig att föra patientjournal ska på begäran av patienten avgiftsfritt utfärda intyg om vården (3 kap. 16 § PDL och 10 kap. 3 § PL). Denna skyldighet gäller enkla intyg om patientens vård, innehållande uppgifter såsom tid, plats samt orsaken till vården.

Verksamhetschefen ska ansvara för att den som är intagen på sjukhus, på begäran, avgiftsfritt får intyg om orsaken till intagningen och om tiden för intagningen och utskrivningen (4 kap. 3 § 1. hälsa- och sjukvårdsförordningen).

Intyg på begäran av myndighet

En läkare eller tandläkare som är verksam inom regionen är skyldig att utföra undersökningar och ge utlåtanden över dessa på begäran av länsstyrelse, domstol, åklagarmyndighet, Polismyndigheten eller överförmyndare. Skyldigheten gäller inte ifall andra viktiga arbetsuppgifter hindrar det eller det finns andra särskilda skäl emot det. (6 kap. 9 § PSL)

En läkare som är verksam huvudsakligen inom öppenvård är alltid skyldig att utföra undersökningar och ge utlåtanden på begäran av ovannämnda myndigheter. Någon begränsning av skyldigheten gäller alltså inte. Regionens indelning i Område öppenvård och Område slutenvård är inte det som avses i detta sammanhang utan relaterar till om patienten är inlagd på vårdavdelning eller inte.

Samtliga läkare inom öppenvård och slutenvård är skyldiga att utföra undersökningar och ge utlåtanden om alkoholpåverkan på begäran av polismyndighet. Någon begränsning av skyldigheten gäller inte.

Utlåtande/intyg i det här sammanhanget ska utfärdas inom den tid som myndigheten begär.

Intyg som ska utfärdas enligt författningar

Läkarintyg för utredning i ärende om anordnande av godmanskap *på begäran av överförmyndaren eller domstol*

Läkarintyg för utredning i ärende om anordnande av förvaltarskap *på begäran av överförmyndaren eller domstol*

Läkarintyg för utredning i ärende enligt lagen om fullmaktsanställning

Läkarintyg enligt lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) *på begäran av förvaltningsrätten*

Läkarintyg enligt lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) *på begäran av förvaltningsrätten*

Dödsbevis*

Dödsorsaksintyg

Vårdintyg enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård *

Vårdintyg enligt lagen om rättspsykiatrisk vård *

*) om villkoren bedöms vara uppfyllda efter en medicinsk bedömning

Intyg som ska utfärdas enligt regionens beslut utöver de författningsreglerade

Intyg på begäran av svenska myndigheter såsom:

Läkarintyg för sjukpenning* *till Försäkringskassan*

Läkarintyg för särskilt tandvårdsbidrag till förebyggande tandvårdsåtgärder* *till Försäkringskassan*

Övriga intyg *till Försäkringskassan**

Läkarintyg vid långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning – tandvård

Intyg i ärende enligt lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) *på begäran av socialtjänsten*

Läkarintyg enligt lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) *på begäran av socialtjänsten*

Läkarintyg för deltagare i arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning ** till Arbetsförmedlingen*

Medicinskt utlåtande *på förfrågan från Arbetsförmedlingen*

Läkarintyg *till Transportstyrelsen*

Intyg till andra intygsmottagare:

Läkarintyg till arbetsgivare under sjuklöneperioden* (*dag 8-14*)

Intyg till försäkringsbolag i samband med skadereglering efter sjukdom och eller skada för patienter som erhållit vård och behandling i Region Värmland.

Intyg till patientskadeförsäkringen (LÖF)

*) om villkoren bedöms vara uppfyllda efter en medicinsk bedömning

Intyg som *kan* utfärdas i mån av tid eller hänvisas till annan vårdgivare enligt regionens beslut

Förstadagsintyg till arbetsgivare

Friskintyg och övriga intyg till försäkringsbolag

Friskintyg för yrkesutövande eller fritidsaktivitet

Läkarintyg för utövande av fritidsaktiviteter

Information till intygspersonen

Intygspersonen ska informeras om vilka undersökningar som behöver göras samt vilka uppgifter och upplysningar som behöver hämtas in för att ett intyg ska kunna utfärdas.

Intyg ska utfärdas med respekt för intygspersonens självbestämmande och integritet.

Identitetskontroll

Intygspersonens identitet ska styrkas i enlighet med regionens styrande dokument för identitetskontroll.

Intygsutfärdarens kompetens

Intygsutfärdaren ska ha den kompetens som krävs för att utfärda intyget. Olika personalkategorier kan utfärda intyg inom ramen för sin yrkeslegitimation. Riktlinjen är professionsneutralt utformad. Det innebär att riktlinjen inte specifikt reglerar den kompetens en intygsutfärdare måste ha. Krav på intygsutfärdarens kompetens ställs dock ofta upp i författningar. Exempelvis följer det av 8 och 10 a §§ lagen (1991:1047) om sjuklön, att det är läkare eller tandläkare som ska styrka nedsättningen av arbetsförmågan. Verksamhetschef beslutar vilken hälso- och sjukvårdspersonal som har såväl formell som reell kompetens för att utfärda en viss kategori av intyg.

Vårdintyg

Vårdintyg ska utfärdas av en legitimerad läkare i offentlig tjänst eller legitimerad läkare som har uppdrag från regionen (om inte Socialstyrelsen medgett undantag).

Godmanskap och förvaltare

Läkarintyg i ärenden om anordnande av godmanskap och förvaltare ska utfärdas av en legitimerad läkare.

Fullmaktsanställning

I ärenden om fullmaktsanställning ska en läkarundersökning göras och ett intyg utfärdas av en legitimerad läkare.

Rättspsykiatriska utlåtanden

Läkarutlåtande avseende rättspsykiatrisk undersökning och läkarintyg enligt 7 § första stycket andra meningen lagen om särskild personutredning i brottmål med mera ska utfärdas av en läkare som har:

- specialistkompetens i rättspsykiatri, eller
- specialistkompetens i psykiatri eller barn- och ungdomspsykiatri, erfarenhet av rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet och förordnande från Rättsmedicinalverket att avge rättspsykiatriska utlåtanden.

Jäv och andra hinder mot att utfärda intyg

Intyg ska inte utfärdas om intygsutfärdaren är jävig. Jäv föreligger om man själv eller någon närstående kan antas bli påverkad av att intyg utfärdas eller om det finns någon annan särskild omständighet som gör att opartiskheten kan ifrågasättas. Intyg ska alltså inte utfärdas avseende familjemedlemmar, vänner, kollegor eller andra personer som man har en personlig relation till.

Den som avser att utfärda ett intyg ansvarar själv för att uppmärksamma eventuellt jäv. Ifall det i visst fall är nödvändigt att utfärda intyg trots att det föreligger en jävssituation, ska detta anges i intyget.

Underlag för intyg

Intygsutfärdaren ska vara saklig och opartisk vid insamlingen av det material som ska ligga till grund för ett intyg.

Ett intyg ska som huvudregel utfärdas efter en undersökning av intygspersonen. Med hänsyn till ändamålet med intyget ska intygsutfärdaren överväga om det enligt någon författning eller av medicinska skäl krävs en undersökning av intygspersonen.

Intygsutfärdaren ska även överväga om det behöver hämtas in

- upplysningar från någon fysisk eller juridisk person, och
- uppgifter från intygspersonens patientjournal eller några andra handlingar.

Intygets utformning och innehåll

Den som utfärdar ett intyg ska utforma det med noggrannhet och omsorg.

Intygsutfärdaren ska endast uttala sig om sådana förhållanden som han eller hon har tillräcklig kännedom om. Intygsutfärdaren ska beakta att intyg kan få betydelse i rättsliga sammanhang.

Av ett intyg ska det framgå från vem en uppgift kommer, om det är intygsutfärdarens egen uppgift eller om den härrör från någon annan. Det ska framgå vad som är intygsutfärdarens bedömning och vilka uppgifter som ligger till grund för den.

Ett intyg ska vara tydligt utformat och så enkelt som möjligt att förstå för intygspersonen eller för någon annan mottagare av intyget. Innebörden av medicinska eller andra termer som inte kan anses vara allmänt kända ska förklaras.

Ett intyg ska innehålla uppgifter om

1. intygets ändamål,
2. datum för utfärdande,
3. intygspersonens namn,
4. intygspersonens personnummer eller, om sådant inte finns, samordningsnummer,
5. intygsutfärdarens namn, kompetens, tjänsteställning eller befattning och kontaktuppgifter i tjänsten, samt
6. kontaktsätt i de fall intygspersonen har undersökts.

Om uppgifterna enligt punkterna 3 och 4 inte är möjliga att lämna, ska intygspersonens identitet beskrivas på ett sådant sätt att han eller hon inte kan förväxlas med någon annan.

Om det är nödvändigt för intygets ändamål, ska det även innehålla uppgifter om

- intygspersonens adress, och
- hur identiteten har styrkts.

Om ett intyg är avsett att användas i domstol eller i något annat rättsligt sammanhang, ska det anges i intyget.

Ett intyg ska innehålla uppgifter om de undersökningar, journalhandlingar och andra handlingar samt upplysningar som ligger till grund för den bedömning som intygsutfärdaren gör. Det ska även framgå i vilka avseenden de olika uppgifterna ligger till grund för bedömningen.

Intyg som utfärdas på formulär ska undertecknas av intygsutfärdaren. Intyg som utfärdas i en elektronisk tjänst ska undertecknas med e-legitimation.

Ett korrekt ifyllt formulär innehåller de uppgifter som krävs för respektive intyg.

Intygsformulär

Vårdintyg

Vårdintyg enligt 4 och 11 §§ lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård och 5 § lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård ska utfärdas på särskilda formulär. (Vårdintyg för psykiatrisk tvångsvård, vårdintyg för konvertering till psykiatrisk tvångsvård och vårdintyg för rättspsykiatrisk vård). Dessa finns tillgängliga i journalsystemet och även som blanketter i pappersform.

Godmanskap och förvaltarskap

Läkarintyg avseende anordnande av godmanskap respektive förvaltarskap ska utfärdas på särskilda formulär, som finns tillgängliga i journalsystemet.

Fullmaktsanställning

Läkarintyg enligt lagen om fullmaktsanställning ska utfärdas på ett särskilt formulär som finns att ladda ner från Socialstyrelsens hemsida för att sedan fyllas i och skannas in i journalen.

Dödsbevis och dödsorsaksintyg

Dödsbevis och dödsorsaksintyg ska utfärdas på särskilda formulär som finns tillgängliga i journalsystemet, och skickas till Skatteverket respektive Socialstyrelsen.

Övriga intyg

I de flesta fall finns intygsformulär i blankettbiblioteket i hälso- och sjukvårdens journalsystem och ska fyllas i enligt instruktioner i formuläret. Om formuläret inte finns tillgängligt i blankettbiblioteket i

hälso-och sjukvårdens journalsystem ska det ifyllda intygsformuläret skannas in som en journalhandling enligt de rutiner som gäller för skanning.

Avgifter för intyg

Avgifter för intyg utfärdade inom hälso-och sjukvården ska debiteras enligt regler i Region Värmlands Avgiftshandbok.

Avgifter för intyg utfärdade inom tandvården ska debiteras enligt aktuell prislista för Folk tandvården Värmland.

Dokumentet är utarbetat av:

Caisa Hedlund Caisa Hedlund, Isabelle Edgren, Eric Le Brasseur Lisbeth Alfredsson och Annika Wessmark

Reviderat efter Socialstyrelsens uppdatering av intygsföreskriften HSLF-FS 2020:87